

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz

na posiedzeniu w dniu 3 lipca 2024 r., w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, w kwestii wniosku radcy prawnego A. S. - pełnomocnika pozwanego Skarbu Państwa – Sądu Najwyższego, zawartego w pkt III odpowiedzi na pozew z dnia 10 czerwca 2024 r., w przedmiocie wyłączenia SSN Marii Szczepaniec od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZPU 12/24 z powództwa SSN X. Y. o wynagrodzenie

postanowił:

na podstawie art. 49 § 1 k.p.c. wyłączyć SSN Marię Szczepaniec od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZPU 12/24.

UZASADNIENIE

Pełnomocnik pozwanego Skarbu Państwa – Sądu Najwyższego – radca prawny A. S. w pkt III odpowiedzi na pozew z dnia 10 czerwca 2024 r., wniosła o wyłączenie, na podstawie art. 49 § 1 k.p.c., SSN Marii Szczepaniec od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZPU 12/24 z powództwa SSN X. Y. o wynagrodzenie. W uzasadnieniu wskazała, że SSN Maria Szczepaniec jest powodem w analogicznej sprawie o wynagrodzenie, toczącej się przed Sądem Najwyższym w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. akt I ZPU 3/24, wobec czego zachodzi uzasadniona wątpliwość co do Jej bezstronności w niniejszej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek pełnomocnika pozwanego Skarbu Państwa – Sądu Najwyższego, o wyłączenie SSN Marii Szczepaniec od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZPU 12/24 zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z dyspozycją art. 49 § 1 k.p.c. niezależnie od przyczyn wymienionych w art. 48 k.p.c., sąd wyłącza sędziego na jego żądanie lub na wniosek strony, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie. Z art. 50 § 1 k.p.c. wynika zaś konieczność uprawdopodobnienia przyczyny wyłączenia.

Z treści art. 49 § 1 k.p.c. wynikają dwie przesłanki, które umożliwiają uwzględnienie wniosku o wyłączenie sędziego. Po pierwsze, może to nastąpić, gdy w okolicznościach konkretnej sprawy występuje obiektywna, a więc weryfikowalna, wątpliwość co do jego bezstronności. Po drugie, gdy wątpliwość ta ma charakter uzasadniony. Bezstronność jest synonimem obiektywizmu, braku uprzedzeń i neutralności wobec stron, a także niekierowania się przy rozstrzyganiu sprawy względami, które miałyby charakter inny niż merytoryczny. Należy przy tym podkreślić, że nie jest wystarczające subiektywne przekonanie wnioskodawcy o braku bezstronności sędziego. Z uwagi na przyjętą przez ustawodawcę konstrukcję tej instytucji, niezbędne jest oparcie się na obiektywnych, racjonalnych i dających się zweryfikować okolicznościach konkretnej sprawy przemawiających za wyłączeniem sędziego od jej rozpoznania. To na wnioskodawcy ciąży obowiązek wykazania wystąpienia w konkretnej sprawie tych przesłanek (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2023 r., sygn. akt II NSNc 133/23, LEX nr 3573542).

W ocenie Sądu Najwyższego, w realiach niniejszej sprawy zaistniały tego rodzaju okoliczności, które uzasadniają wyłączenie SSN Marii Szczepaniec od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZPU 12/24 z powództwa SSN X. Y. o wynagrodzenie. Wskazać należy, że SSN Maria Szczepaniec też wniosła przeciwko Skarbowi Państwa powództwo o wynagrodzenie. Jej pozew z dnia 18 stycznia 2024 r. został zarejestrowany w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego pod sygn. akt I ZPU 3/24 i oczekuje na rozpoznanie. Sprawa o sygn. akt I ZPU 3/24 jest rodzajowo tożsama ze sprawą o sygn. akt I ZPU 12/24, która została przydzielona SSN Marii Szczepaniec, albowiem obie dotyczą

rozstrzygnięcia kwestii wypłacenia sędziom Sądu Najwyższego wyrównania wynagrodzenia. Zgodzić się należy z poglądem pełnomocnika pozwanego Skarbu Państwa, iż rozpoznawanie w twojej sytuacji przez SSN Marię Szczepaniec sprawy o sygn. akt I ZPU 12/24 mogłoby wywołać o odbiorze społecznym uzasadnioną wątpliwość co do Jej bezstronności. W literaturze podnosi się, że nie ma sprzeczności w zdaniu, cyt. „sędzia był stroną we własnej sprawie i wydał w niej bezstronny wyrok”. Nie da się wykluczyć, że w takim wypadku rozstrzygnięcie sędziego byłoby obiektywne, jednak samo orzekanie przezeń w takim układzie faktycznym, dla postronnego obserwatora, a także z punktu widzenia strony, naruszałoby zaufanie do wymiaru sprawiedliwości (por. Z. Łyda, Bezstronność arbitra a zakaz „zainteresowania w sprawie”, Państwo i Prawo 1996, nr 2, s. 51 – 54).

Kierując się przedstawionymi motywami Sąd Najwyższy rozstrzygnął jak na wstępie.

[M. T.]

[r.g.]